

Talousarvion 2027 laadinnan lähtökohdat ja ohjeistus

Kaupunginhallitus 7.9.2026

Lähtökohdat

- **Talousarvion laadintaohje sisältää suunnittelun kehykset, minkä pohjalta toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa valtuuston hyväksyttäväksi**
 - (Hallintosääntö 9. Taloudenhoito § 65 - 69).
- **Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa:**
 - toimielimille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan tavoitteet ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot
 - liikelaitoksen sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet
 - konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet (koskee konserniyhtiöitä)
- **Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet ja niitä vastaavat tulo- ja menoarviot.**

Laadintaohjeen tavoite

- **toimia ohjenuorana toimielimille ja tilivelvollisille viranhaltijoille:**
 - toiminnallisten tavoitteiden,
 - talousarviossa esitettävien tuloarvioiden,
 - sekä määrärahojen esitysten tekemiseen
- **koottu kaikki yleisellä tasolla oleellinen tieto eri vastuualueiden suunnittelun tueksi:**
 - tarvittavat yleiset taustatiedot
 - talousarvioprosessin eteneminen ja aikataulu koko kaupungin näkökulmasta

Talousarvion raamin lähtökohdat

- **Lähtökohtana nollatulos vuodelle 2027:**
 - Henkilöstökulut kasvavat lähes 0,5 M€ (huomioitu palkkaratkaisun vaikutukset nykyisellä hlömäärällä)
 - Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet pysyvät vuoden 2026 talousarvion tasolla
 - Rahoitustuotot kasvavat 0,3 M€
 - Toiminnan tuotot pysyvät raamivaiheessa ennallaan, mutta on mahdollista, että ne pienentyvät mm. kotoutumiskorvausten vähenemisen ja maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilun vuoksi
- **Edellä olevien muutosten vuoksi vuosikate ei riitä kattamaan poistoja**
- **Kaupunginhallitus tulee 7.9.2026 antamaan seuraavan raamin vuoden 2027 talousarvion valmisteluun:**

KH:n raami

- **Henkilöstökuluihin tehdään palkkaratkaisun mukainen korotus**
- **Palveluiden ostot, aineet tarvikkeet ja tavarat, avustukset ja muut toimintakulut pidetään vuoden 2026 talousarvion tasolla**
 - Huom. inflaation vuoksi vuoden 2026 tasolla pysyminen tarkoittaa todellisuudessa pientä säästämistä em. menoerissä
- **Palvelualueen sisällä voidaan sopia tulosityksiköiden kesken poikkeavista menettelyistä → palvelualueen kokonaisuus noudattaa yllä olevaa raamia**
- **Kokonaisuus ratkaisee**

Vuoden 2027 organisaatio ja muutokset toiminnassa

Kulttuuri- ja vapaa-aikayksikön aloitus
Alakouluhankkeen suunnittelu
Maksuton varhaiskasvatus
Valmistautuminen ict-palvelujen kilpailutukseen
Tekoälyn käyttöönotto prosesseissa

Vuoden 2027 TA- sitovuudet

Verotuloennuste vuodelle 2027

KUNNALLISVERO	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**
TILITYKSET YHTEENSÄ	15 429	15 539	15 710	15 692	15 929	16 242
YHTEISÖVERO	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**
TILITYKSET YHTEENSÄ	4 269	4 615	4 713	4 993	5 259	5 446
KIINTEISTÖVERO	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**
TILITYKSET YHTEENSÄ	3 917	3 887	3 706	3 890	3 890	3 890
VEROT YHTEENSÄ	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**
TILITYKSET YHTEENSÄ	23 615	24 041	24 129	24 575	25 077	25 577

Valtionosuusennuste vuodelle 2027

Kunta	Asukasluku 31.12.2025	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (D+E)	5890 Verotulo- menetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja verotulo- menetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ns. OKM-vos) v. 2026	Kunnan valtionosuudet yhteensä (H+I)
Lieksa	9 846	4 125 469	1 673 577	5 799 046	-233 645	5 565 401

Rahoitustuotot ja -kulut

Antolainaukset

- Lieksan Kiinteistöt Oy:n lainojen korot
- Konsernitilin korot
- Muiden lainojen korot

Osinkotuotot

- PKS ja holding
- Muita osinkotuottoja ei budjetoida

Ottolainat

- Omien lainojen korkokulut

Sisäiset erät

- **Sisäisinä erinä näytetään:**
 - toimitilojen sisäiset vuokrat
 - aidot myynnit esim. Ruokahuolto
- **Muutoin hyödynnetään vyörytyksiä kirjanpidossa**
- **Toimitilojen osalta kaikki kaupungin toimitilojen ylläpitoon liittyvät laskut suoraan kaupungille:**
 - keventää hallintoa ja auttaa yhtiön kassanhallinnassa ja sen riittävydessä
 - turhan kaksinkertaisen kirjanpidon poistaminen
- **Jos tulosityksikössäsi on myyntiä jollekin toiselle:**
 - sopikaa näistä ensin ostajapuolen kanssa
 - sen jälkeen yhteys talouspalveluihin, joka kirjaa sisäiset erät talousarvioon
 - oma vastuuhenkilö talouspalveluissa
- Talouspalvelut kirjaa kaikille LTK-vaiheeseen sisäiset vuokrat sen jälkeen kun toimitilojen budjetti on tiedossa

Investoinnit

- ☐ Toimitilainvestoinnit
- ☐ Investoinnit peruspalveluiden puolella
- ☐ Kaupunkiympäristön investoinnit
- ☐ Vesihuollon investoinnit

→ Yksiköt tekevät esitykset investoinneista – kaupunginvaltuusto käsittelee investointeja

Tytäryhtiöiden tavoitteet

- ☐ Laaditaan osana talousarviota
- ☐ Laadintavastuu:
 - Kaupunginjohtaja
 - Kaupunginhallitus
- ☐ Toimitilojen kustannusbudjetit LKOY:ltä 18.9. mennessä
- ☐ Tiedot ja toiminnalliset tavoitteet talousarviossa 27.10. mennessä

Talousarvion laadinnan aikataulu ja prosessin eri vaiheet

TA2027:n valmisteluvaihe	Määräaika	Vastuutaho
Talousarvio-ohje ja raami, kaupunginhallitus	7.9.2026	KJ ja talouspäällikkö
Palkkahallinnon kustannukset budjetointiohjelmassa	15.9.2026	Talousspalvelut
Palkkojen sivukulu- ja korotusprosenttien ilmoittaminen	15.9.2026	Hallintojohtaja, HR
Investointiesityslomakkeet keskitetysti	15.9.2026	KJ, palvelualuejohtajat
Toiminnalliset tavoitteet TargetorProssa	18.9.2026	Talousspalvelut
Sisäiset vuokrat budjetointiohjelmassa	30.9.2026	Talousspalvelut
ICT-kustannusten syöttö tulosityksiköille	9.10.2026	Talousspalvelut
Uusien investointien syöttö Raindanceen	9.10.2026	Talousspalvelut
Sisäiset laskutukset kirjattu exceliin	14.10.2026	Tulosityksiköpäälliköt
Yhteisöjen väliset laskutukset kirjattu exceliin	14.10.2026	Tulosityksiköpäälliköt
Henkilöstösuunnitelman laadinta ja muutospyyntö talousspalveluille	16.10.2026	Palvelualuejohtajat
Taloussarviot syötetty budjetointiohjelmaan	16.10.2026	Tulosityksiköpäälliköt
Toiminnalliset tavoitteet 2027 TargetorPro-ohjelmassa	16.10.2026	Tulosityksiköpäälliköt
Lautakuntatason TA-esitykset valmiina	19. - 27.10.2026	Esittelijät
Tytäryhtiöiden tiedot taloussarvioon	27.10.2026	Yhtiöiden toimitusjohtajat
Tytäryhtiöiden toiminnalliset tavoitteet	27.10.2026	KJ ja yhtiöiden toimitusjohtajat
Kaupunginjohtaja tekee oman TA-esityksensä	6.11.2026	KJ
Kirjan kokoaminen, kirjoitusvastuut	9. - 30.11.2026	KJ, talouspäällikkö, palvelualuejohtajat
TA-kirja valmis	1.12.2026	Talousspalvelut
Taloussarvion käsittely – kaupunginhallitus	7.12.2026	
Taloussarvion käsittely – kaupunginvaltuusto	14.12.2026	

